

HOMO LABORANS

Een kritiek op Hannah Arendts concepten van arbeid, werk en actie

Samenvatting

Hannah Arendt maakte in haar werk *The Human Condition* een onderscheid tussen de handelingsdomeinen van arbeid, werk en actie. Arbeid was met name het domein voor haar waarin de noodzaak regeert, en de mens onderworpen was aan de levenscyclus en onvrij was in zijn handelen, het domein van de *animal laborans*. Maar zoals deze thesis laat zien leidt haar normatieve, essentialistische benadering van arbeid er niet in de vrijheid van allen te borgen, en blijven er vraagtekens over op het gebied van duurzaamheid en rechtvaardigheid, want om de vrijheid te borgen dient de noodzaak van arbeid ook in het domein van actie omarmd te worden: het is tijd voor de *homo laborans*.